

## Frambozenteelt onder zonnepanelen in 2020

Tekst en foto's: Gerard Hollander (NBC), september 2020

Zoals al eerder gemeld, zouden wij u op de hoogte houden van de ontwikkeling van de teelt van frambozen onder zonnen panelen.

Vorig jaar 2019 is de eerste proef gehouden, met drie soorten zonnepanelen met verschillende lichtdoorlatendheid. Wij mogen stellen dat verschillende panelen onvoldoende licht doorlieten en de planten te lange scheuten kregen en er minder opbrengst kwam. Door de grote groeikracht werden de scheuten te lang en te zwak.



In 2020 zijn er andere panelen geplaatst, die veel meer licht doorlaten. Er is inmiddels 3 ha aan panelen geplaatst. De eerste ontwikkelingen zien er goed uit.

De grotere lichtdoorlatendheid gaat ten koste van de stroomopbrengst per ha. Daarnaast geeft verlies aan licht een lagere productie van de frambozen.

Het is daarom gewenst, dat er voor het belang van de teler, goede afspraken worden gemaakt, waarin ook productieverlies wordt meegenomen. Als er goede afspraken kunnen worden gemaakt, bestaat er een redelijke kans dat deze teelt onder zonnepanelen wordt uitgebreid.

Er is geen verschil te merken in de bestuiving door de bijen; bij voldoende volken is de bestuiving uitstekend. De goede vruchtzetting heeft een goede opbrengst tot gevolg, zowel kwalitatief als kwantitatief.



Voor de teler zijn er bijkomende voordelen, zoals het niet steeds hoeven te vervangen van het plastic op de overkappingen, het opbrengen van het plastic in de lente en het weghalen in de herfst. Voor andere mogelijke problemen zullen zeker oplossingen gevonden worden.